

פרק 1 הנהלה

המלצות הכרחיות

צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)	המלצות הוועדה	
<p>מספרן של הנרשמות ללימודי הגיל הרך הולך וגדל. עד סוף אוגוסט התקבלו לשנת הלימודים הבאה למסלול הגיל הרך 130 סטודנטיות חדשות על פי הפירוט הבא: 45 סטודנטיות סדירות, 59 סטודנטיות חרדיות להשלמת תואר, ועוד סטודנטיות להסבת אקדמאים. מספרים אלו יאפשרו גיוס צוות מרצים ליבתי. המכללה קלטה לתשע"ח 2 מרצות בעלות תואר דוקטור, מועמדות לסגל ליבתי.</p>	<p>לבחון את התכנות הפעלתו של מסלול עם מספר מועט של סטודנטיות בכל שנת לימוד ביחס להשקעה הנדרשת להפעלת מסלולי איכותי</p>	1
<p>א. המכללה מעמידה תקציבי מחקר לרשות כל המרצים דרך רשות המחקר המכללתית. הרשות יוצאת כל שנה בקול קורא למימון מחקרים, והקצאת תקציבי עריכה, תרגום ופרסום. ב. המכללה מעודדת ומתקצבת השתתפות בכנסים בארץ ובחו"ל להצגת עבודות מחקר. ג. מונו אנשי סגל בכירים ומנוסים לליווי חוקרים מתחילים. ד. המכללה מקציבה שעות ייעודיות למחקר (2 ש"ש) למרצים חדשים מקבלי תואר דוקטור לעידוד, ביצוע ופרסום מחקריהם לשם קידום לדרגת מרצה. ה. המכללה מעודדת שיתוף פעולה עם מכון מופ"ת לשיפור יכולות המחקר.</p>	<p>להגדיל את התמיכה במחקר של חברי סגל הגיל הרך, הן בתקציבי מחקר והן בתנאים הנדרשים לצורך ביצוע מחקר (לדוגמה, שעות ייעודיות למחקר, ליווי חוקרים מתחילים על ידי חוקרים מנוסים)</p>	2

המלצות רצויות פרק 1 הנהלה

<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>	<u>המלצות הוועדה</u>	
<p>כמכללה קטנה ומספר סטודנטיות שאיננו גדול, הוחלט לעת עתה, לא להפריד בין התפקידים. הפרדה כזאת תיעשה בתהליך איחוד המכללות.</p>	<p>כדאי להפריד בין תפקידי ראש המסלול לגיל הרך וראש החוג</p>	1
<p>קבלנו את המלצות הוועדה ואנחנו נערכים לניצול מיטבי של משאב התינוקיה לצרכי הוראה ומחקר.</p> <p>א. הוספנו קורס 'התפתחות סנסו-מוטורית' בו תלמדנה הסטודנטיות על ההתפתחות המוטורית החל מהשנה הראשונה לחיי התינוקות.</p> <p>ב. הוכנסו שינויים בסילבוס של הקורסים 'התפתחות המשחק בגיל הרך' ו'טיפול החשיבה בגיל הרך' בהם יושם דגש גם על גילאי לידה עד שלוש. כמו כן, בקורס 'התפתחות תקינה ולקויה של השפה והדיבור' התכנים כוללים את ההתפתחות השפתית בגיל הינקות.</p> <p>ג. בשנה ב' הוספנו התנסות של הסטודנטיות גם במעונות יום. התנסות זו מלווה על ידי מדריכה פדגוגית המומחית בתחום לידה-שלוש.</p> <p>ד. במסגרת תהליכי השדרוג והבינוי שהמכללה עוברת התחלנו בתיכנון שידרוגה של התינוקיה בצורה משמעותית והפיכתה לפעוטון פדגוגי-מדעי.</p>	<p>חשוב לתת ביטוי אקדמי לקיומו של פעוטון במכללה ולעשות בו שימוש מושכל כחלק מתהליך ההכשרה במסלול לגיל הרך</p>	2

פרק 2 סגל ההוראה

המלצות הכרחיות

המלצות הוועדה	צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)
1 לבסס חברי סגל ליבתי במסלול הגיל הרך אשר מקדישים את מירב זמנם לעבודה במכללה.	א. בשנת תשע"ח צורפו לצוות הגיל הרך שתי מרצות עם דוקטורט במטרה לשלבן בסגל הליבה של המסלול. ב. גם ראשת החוג החדשה מועמדת להצטרף לסגל הליבתי.
2 גייס חברי סגל בעלי תואר שלישי העוסקים במחקר למסלול הגיל הרך.	גייסנו את ד"ר אבישג אדרי וד"ר שפרא אטישקין שהתמחו בחינוך לגיל הרך. מגמת גיוס מרצים בעלי תואר שלישי תימשך לקראת תשע"ט.
3 לקבוע ולפרסם כללים ברורים לקידום חברי הסגל.	הכללים נקבעו והם מופצים בקרב כל המרצים.
4 לדאוג למיסוד והעמקת הקשר בין סגל הגיל הרך למרצים הדיציפלינאריים.	א. בתשע"ח נקבעו שלוש פגישות יזומות של סגל הגיל הרך והמרצים הדיציפלינאריים. ב. שיפור זרימת המידע - הוכנה חוברת סילבוסים של כל צוות הגיל הרך כולל הקורסים הדיסציפלינאריים. ג. בתשע"ח נקבעו 25 מפגשי קולוקוויום בו יוצגו מחקריהם של אנשי הסגל במסגרת רב-תחומית.

פרק 3 תכנית לימודים

המלצות הכרחיות

צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)	המלצות הוועדה	
<p>א. בכל הדיסציפלינות בהן הסטודנטיות מתמחות, ניתנים קורסים או חלקים מקורסים המתמקדים בדרכי הוראתן לגיל הרך.</p> <p>ב. הוספנו קורסים ייחודיים לגיל הרך ובמיוחד לגילאי לידה עד 3.</p> <p>ג. עם זאת, על פי תחיסתנו, חשוב שהגננות יהיו אורייניות לדיסציפלינה ברמה גבוהה. לכן הן נדרשות ללמוד קורסים העוסקים בדיסציפלינה בה הן מתמחות גם ברמה שמעל הדרוש להוראה בגיל הרך.</p>	<p>להפוך את תכנית הלימודים כולה רלוונטית ומעודכנת להכשרת גננות לעבודה עם ילדים בגיל הרך ולקשר בין חטיבות הלימוד שכיום הן נפרדות. יש לדאוג שכל הקורסים הדיסציפלינריים מותאמים להכשרת מחנכות לגיל הרך.</p>	1
<p><u>במסלול ההכשרה המעשית:</u></p> <p>א. בשנה ב' הסטודנטיות תלמדנה ותתנסנה בשתי מסגרות לימודים - במעון (לגילאי לידה – 3) ובגן (לגילאי 6-3).</p> <p>ב. בהתנסות במעונות - המדריכה הפדגוגית תלווה את הסטודנטיות במעון ותערוך סדנאות מרוכזות הדנות בצרכים של גילאים אלו.</p> <p>ג. בהתנסות בגנים - מדריכה מהחינוך המיוחד תלווה אותן בהתנסות ותערוך סדנאות מרוכזות בנושאים: ההתפתחות המוטורית, התפתחות חברתית רגשית ודרכי הוראה והתנהלות מול ילדים עם צרכים מיוחדים ושילובם בחינוך הרגיל.</p> <p><u>במסלול הלימודים האקדמיים:</u></p> <p>הוספנו שני קורסים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ניהול גן, קשרים עם המוסדות הקהילתיים, הובלת צוות חינוכי, כתיבת תכנית לימודים ועיצוב סביבה חינוכית. • מערכת היחסים בין הבית למערכת החינוך. 	<p>לדאוג להוראת מכלול התכנים הרלוונטיים להכשרת הגננות לגיל הרך ובהם התפתחות ודרכי עבודה עם ילדים מגיל לידה עד שלש, התפתחות מוטורית, התפתחות חברתית-רגשית, ארגון סביבה חינוכית, תכניות לימודים, ניהול גן (כולל מסגרות חינוך לידה עד שלש), תכנון לימודים, הורות וקהילה, ילדים עם צרכים מיוחדים ושילובם</p>	2
<p>נעשתה חשיבה ואכן סידרנו את הקורסים ברצף הגיוני. כמו כן, קיצרנו את הקורס תורת הגן לטובת הקורס: "מערכת היחסים בין הבית למערכת החינוך"</p>	<p>על מנת ליצור תהליכי למידה משמעותיים, יש לוודא כי היקפי הקורסים תואמים את חשיבותם, לדאוג לכך שתכני הקורסים ייבנו ברצף הגיוני (איזה קורס קודם לקורס אחר)</p>	3
<p>המרצים נדרשו להגיש לראשת החוג סילבוסים עם נושאים ומקורות עדכניים.</p>	<p>להעלות את הרמה האקדמית של הקורסים בתכנית ולשלב מקורות עדכניים מחקריים.</p>	4
<p>ראו תשובה בפרק 3 סעיף מספר 2</p>	<p>צורך בהתייחסות משמעותית יותר להכשרה לעבודה במסגרות חינוך לידה עד שלוש הן בתכנית הלימודים, והן בעבודה המעשית ובהדרכה הנלוות לה.</p>	5

המלצות רצויות : פרק 3 תכנית לימודים

<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>	<u>המלצות הוועדה</u>	
<p>הוספנו קורס בחירה בנושא : התפתחות סנסו-מוטורית. קורסי בחירה נוספים ישולבו בשנת תשע"ט.</p>	<p>לאפשר לסטודנטיות קורסי בחירה כך שתכנית הלימודים תאפשר השלמת קורסים במקרה של חיסור או נשירה</p>	1
<p>לימודי האנגלית אכן בנויים בהדרגה של חמישה שלבים בהתאם לרמה בה נמצאות הסטודנטיות.</p>	<p>כדאי להבנות את לימודי האנגלית כך שתהיה התייחסות לרמת הידע המוקדמת של הסטודנטיות.</p>	2

פרק 4 הכשרה מעשית

המלצות הכרחיות

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>	
1	<p>להבטיח התנסות של הסטודנטיות במהלך שלוש שנות לימודיהן, כולל התנסות במסגרות של לידה עד שלש.</p>	<p>א. הסטודנטיות מתחילות התנסות כבר בשנת הלימודים הראשונה, יום בשבוע לאורך סמסטר אחד, בשנה ב' ובשנה ג' בין יומיים לשלושה בשבוע (תלוי אם הצטרפו למסגרת "אקדמיה כיתה").</p> <p>ב. החל משנת תשע"ח הסטודנטיות תתנסנה בשנה ב' גם במעונות יום, גילאי לידה עד שלוש.</p>
2	<p>לקיים הדרכה פדגוגית הקשורה להתנסות בפועל בשדה, ובהיקף מתאים לצרכים.</p>	<p>א. ביום ההתנסות המד"פית מחויבת לתת משוב בפועל על הפעילויות בהן צפתה. הוספנו בתשע"ח מפגש מסכם בתום כל יום התנסות לכלל הסטודנטיות שהיו באותו מתחם גנים.</p> <p>ב. לכל התנסות ופעילות יש שיחת ייעוץ מקדימה עם הגננת המאמנת, אשר מתווה את נושאי הפעילויות בהתאם לצרכי הגן.</p> <p>ג. כל סטודנטית לפני כל פעילות משתפת את המד"פית במערך שנכתב בהתאם לצרכי הגן. בדרך זו המד"פית עוזרת ומכוונת את הפעילות גם בשלב המקדים.</p> <p>ד. בתשע"ח לא נסתפק רק במפגש פתיחה עם כל הסטודנטיות בו ייחשפו לדרישות, אלא הוספנו גם שני מפגשי אמצע ומפגש מסכם בכל סמסטר. המד"פיות תנהלנה עם הסטודנטיות דיון תיאורטי (בעקבות מחקרים) ותנחה אותן בדרכים מגוונות לשימוש בממצאים בשדה.</p> <p>ה. בתשע"ח תכנס מד"פית המומחית לחנ"מ בגיה"ר ותצטרף למד"פית של שנה ב ו-ג (בשנים הבאות רק ל-ב). תפקידה יהיה פיתוח יכולת ההבחנה בצרכים המיוחדים של הילדים בגנים המכילים, וכן פיתוח היכולת של גננת לענות על הצרכים בגן הרגיל.</p>
3	<p>צורך בהתאמה של משרת המדריכות פדגוגיות והיקף שעות העסקתן למטלות הנדרשות מהן בפועל.</p>	<p>כל מד"פית מקבלת קבוצה של עד 11 סטודנטיות אותן היא מדריכה יום בשבוע לאורך סמסטר. ביום זה היא נמצאת עם הסטודנטיות מהשעה 8:00 ועד 13:00. תינתן תוספת ש"ש למד"פים לדיון עמיתים.</p>

המלצות רצויות פרק 4 הכשרה מעשית

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>
1 חשוב לתת ביטוי אקדמי לקיומו של הפעוטון במכללה ולעשות בו שימוש מושכל כחלק מתהליך ההכשרה במסלול לגיל הרך	הוכנסו שינויים בקורסים 'התפתחות המשחק בגיל הרך' ו'טיפוח החשיבה בגיל הרך' בהם יושם דגש על גילאי לידה עד שלוש. בנוסף, בקורס: 'התפתחות תקינה ולקויה של השפה והדיבור' התכנים כוללים את ההתפתחות השפתית בגיל הינקות. הוספנו קורס בנושא: 'התפתחות סנסו-מוטורית' בו תלמדנה הסטודנטיות על ההתפתחות המוטורית מהשנה הראשונה לחיי הילדים.

פרק 5 סטודנטים ובוגרים

המלצות הכרחיות

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>
1 כאמור בהמלצות בפרק ההנהלה, יש לבחון את התכנסות הפעלתה של מסלול גיל רך איכותי עם מספר מועט של סטודנטיות בכל שנת לימוד.	כאמור, בפרק 1 סעיף מספר 1 מספר הסטודנטיות בחוג הולך וגדל.
2 צורך בהעלאת דרישות הקבלה למסלול הגיל הרך.	הנושא טופל- דרישות הקבלה חופפות לקבלה למסלולי היסודי וחטי"ב.
3 להיערך לקיום מסלול לימודים המאפשר לסטודנטיות לסיים את לימודיהן בתוך 4 שנים לכל היותר	<p>א. רוב הסטודנטיות אכן מסיימות בארבע שנים את הלימודים.</p> <p>ב. לשנת הלימודים תשע"ח הוספנו שני קורסים מקוונים ולשנת הלימודים תשע"ט מיועדים להיפתח קורסים מקוונים נוספים, אשר יאפשרו גם לנשים המתקשות להגיע למכללה להמשיך את לימודיהן השוטפים.</p> <p>ג. כמו כן, נוספים קורסי בחירה שיאפשרו גמישות במערכת השעות.</p>

המלצות רצויות

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>
1 כדאי לערוך מעקב שיטתי אחרי בוגרות התכנית, ולקשור אותן למכללה באמצעות השתלמויות וכינוסים. מעקב זה יכלול גם אסוף נתונים על העסקתן.	נערכים השתלמויות ביחידה להתפתחות מקצועית. כל הבוגרות מוזמנות לכנסים שנערכים על ידי המכללה. בתשע"ח מתוכנן להקים מערך מעקב אחר בוגרי המכללה, כולל הגיל הרך.

פרק 6 תשתיות

המלצות הכרחיות

המלצות הוועדה	צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)
1 לקיים את הלימודים בחדרי לימוד המותאמים לגודל הקבוצה ודרישות הקורס.	א. לקראת תשע"ח נוספו במכללה 8 חדרי לימוד בגדלים שונים. ב. בניין בן 2,400 מטר מרובע יושלם לקראת שנת תשע"ט. בבניין זה יהיו חדרים מותאמים למשימות לימודיות שונות.
2 להקים מרכז משאבים שיהווה מקום למפגש ועבודה של הסטודנטיות, יאפשר להן להיחשף לשיטות עבודה, חומרים, ולקבל הדרכה וסיוע בהכנת פעילות ולעבודה בגן.	א. במכללה קיים מרכז החושף את הסטודנטיות לשיטות עבודה וחומרים. ב. המרצה האחראית על מרכז זה מדריכה את הסטודנטיות בהכנת המחשות וחומרים להפעלת הילדים במסגרת הגן. ג. בתשע"ח מונתה אחראית לחדשנות בהוראה לחשיפה לשיטות הוראה מתקדמות.
3 בעלי תפקידים במסלול, כמו ראשת המסלול צריכה לזכות בחדר אישי שיאפשר את עבודתה באופן מכובד.	בזכות תוספות הבניה הוקצה חדר אישי לראשת החוג.
4 לדאוג לגישה למאגר Psychnet	מכללת חמדת הדרום אינה מנויה על כל מאגרי ה-APA. בהמלצת המידענית של המכללה. אנחנו מנויים על מאגר ProQuest Central ובו 67,558 מאמרים אקדמיים, שהוצאו לאור ע"י AMERICAN PSYCHOLOGICAL ASSOCIATION בהינתן העובדה שהמאגר הקיים עונה על כל צרכי המרצים ועל כל הפריטים המצויינים בסילבוסים, בחרה המכללה בשלב זה לא לרכוש את APA. במידה ונדרש למאמרים שאינם נמצאים במאגר הקיים הם ירכשו פרטנית ובמידת הצורך נעבור ל APA.

המלצות רצויות

המלצות הוועדה	צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)
1 להקצות מרחבי עבודה מותאמים לחברי הסגל עבור שהייה ועבודה אקדמית ברחבי הקמפוס ומצופה כי בעלי תפקידים במסלול, כמו למשל ראשת המסלול, יזכו לחדר אישי שיאפשר את עבודתן באופן מכובד.	כאמור, המכללה נמצאת בתהליכי בנייה מתוך מטרה לתת מענה לצרכים אלו. במסגרת זו הוקדם והוקצה חדר לראשת החוג לגיל הרך.

פרק 8 מחקר

המלצות הכרחיות

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>
1 לתמוך ביכולות המחקריות הנדרשות מן הסטודנטיות. הכנה כזאת צריכה לכלול פיתוח הבנה מחקרית, סדנאות כתיבה אקדמית, קריאת מחקר באנגלית, היכרות והתנסות במגוון מתודות בסמינריונים המחקריים ומודעות לסוגי המחקר המתאימים לחקר ההתנסות.	הסטודנטיות לומדות קורס שיטות מחקר כמותניות וקורס שיטות מחקר איכותניות. כמו כן, יש לכלל סטודנטית קורס הדרכה ביבליוגרפית. הסטודנטיות כותבות שתיים או שלוש עבודת סמינריוניות במהלך התואר (תלוי במספר תחומי ההתמחות) בקורסים אלו הן מחויבויות בקריאת מחקרים באנגלית.
2 לבנות תשתית לעריכת מחקר בקרב חברי סגל הגיל הרך: להקצות לסגל זמן למחקר, תקציב לצורך ההשתתפות בכנסים ארציים ובין לאומיים, תמיכה בכתיבה, תמיכה בביצוע ניתוחיים סטטיסטיים וכדו'.	כאמור לעיל המכללה מעודדת השתתפות בכנסים בארץ ובחו"ל בסיוע תקציבי נדיב. המכללה מעודדת ומקצה לסגל זמן לעריכת מחקרים ולפרסומם וניתן ליווי לניתוח כמותי ולעריכה לשונית.

המלצות רצויות

<u>המלצות הוועדה</u>	<u>צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)</u>
1 חשוב לתת ביטוי אקדמי לקיומו של הפעוטון במכללה ולעשות בו שימוש מושכל כחלק מתהליך ההכשרה במסלול לגיל הרך	הוכנסו שינויים בקורסים 'התפתחות המשחק בגיל הרך' ו'טיפול החשיבה בגיל הרך' בהם יושם דגש על גילאי לידה עד שלוש. בנוסף, בקורס: 'התפתחות תקינה ולקויה של השפה והדיבור' התכנים כוללים את ההתפתחות השפתית בגיל הינקות. במסגרת תהליכי השדרוג והבינוי גם הפעוטון צפוי לעבור שידרוג משמעותי.